

benzerlik

Yazar Gönül Tekkurşun

Gönderim Tarihi: 26-Eki-2018 10:00PM (UTC+0300)

Gönderim Numarası: 1027503901

Dosya adı: FAKM.docx (109.78K)

Kelime sayısı: 7164

Karakter sayısı: 49545

Motivation Scale For Participation In Physical Activity (MSPPA): A Study of Validity and Reliability	Fiziksel Aktiviteye Katılım Motivasyonu Ölçeği (FAKMÖ): Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması
<p data-bbox="332 667 669 699">Gönül Tekkursun Demir¹</p> <p data-bbox="251 709 272 737">3</p> <p data-bbox="251 737 349 764">Abstract</p> <p data-bbox="251 764 760 1627">The aim of this study is to develop a valid and reliable measurement tool to measure the motivation of high school students to participate in physical activity. In the study, the relevant literature was searched and focus group interview was made with three different groups composed of 8 high school students, and an item pool with 55-item was created considering the opinions of experts. After the expert opinions were received, necessary corrections were made on the test form and applied to 308 high school students attending Ödemiş Anatolian High School and Ödemiş Ticaret Odası Anatolian High School in Ödemiş, İzmir in 2016-2017 academic year. As a result of the exploratory factor analysis, the form, which is formed by 16 items and 3 sub-dimensions, accounts for 54.69% of the total variance. In the result of the CFA, the values of fit indices were examined and it was seen that the 3 factorial structure of the scale consisting of 16 items was confirmed as a model. The scale was found to be reliable according to Cronbach's Alfa internal consistency tested to determine the reliability of the scale and the Spearman Brown two-tailed reliability coefficient values. As a result, it was concluded that the "Motivation Scale For Participation In Physical Activity (MSPPA)" is valid and reliable</p> <p data-bbox="251 1627 760 1726">Keywords: physical activity, motivation, motivation for participation, high school students.</p>	<p data-bbox="771 730 836 758">Özet</p> <p data-bbox="771 758 1265 1627">Bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin fiziksel aktiviteye katılım motivasyonunu ölçebilmek için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Çalışmada ilgili literatür taranmış, üç farklı gruptan oluşan 8'er lise öğrencisi ile odak grup görüşmesi yapılmış ve uzman görüşleri göz önünde bulundurularak 55 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuştur. Uzman görüşleri alındıktan sonra denemelik form üzerinde gerekli düzeltmeler yapılmış ve 2016-2017 eğitim öğretim yılında İzmir ili Ödemiş ilçesinde Ödemiş Anadolu Lisesi ve Ödemiş Ticaret Odası Anadolu Lisesi'nde öğrenimine devam eden 308 lise öğrencisine uygulanmıştır. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda, 16 madde ve 3 alt boyuttan oluştuğu tespit edilen form, toplam varyansın %54,69'unu açıklamaktadır. Yapılan DFA sonucunda da uyum indeks değerlerine bakılmış ve 16 maddeden oluşan ölçeğin 3 faktörlü yapısının bir model olarak doğrulandığı görülmüştür. Ölçeğin güvenirliliğini belirlemek için test edilen Cronbach-Alpha iç tutarlık ve Spearman Brown iki yarı güvenirlilik katsayı değerlerine göre ölçeğin güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır. Sonuç olarak, "Fiziksel Aktiviteye Katılım Motivasyonu Ölçeği (FAKMÖ)" nin geçerli ve güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır.</p> <p data-bbox="771 1627 1265 1726">Anahtar Kelimeler: fiziksel aktivite, motivasyon, katılım motivasyonu, lise öğrencileri.</p>

Araştırma Görevlisi, Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, gonultekkursun@hotmail.com

6 1. GİRİŞ

7 Fiziksel aktivite, insan bedeninin hareketli kılınması yoluyla fiziksel, duygusal, sosyal, motor ve
8 zihinsel gelişimi destekleyen, enerji dengesini ve sağlıklı yaşamın sağlayan önemli bileşenidir.
9 Fiziksel aktiviteye katılım ile insanoğlu yaşam kalitesini arttırabileceği gibi hastalıklardan da
10 korunmak adına da önemli adım atabilir.
11 Fiziksel aktivite, aerobik aktivite (yürüyüş, yüzme, aerobik, dans); kas güçlendirme faaliyeti (kaya
12 tırmanışı, cimmastik); kemik güçlendirme faaliyeti (koşu, ip atlama, voleybol, tenis) şeklinde ifade
13 edilmektedir (USDHHS, 2008). Fiziksel aktivite, iskelette bulunan kaslar aracılığıyla vücudun
14 eyleme geçmesiyle ortaya çıkan enerjinin harcanması (Zorba ve Saygın, 2017) ile meydana gelen,
15 solunum ve kalp frekansını yükselten, farklı şiddetlerde yorgunlukla sonuçlanan aktivitelerdir
16 (Bek, 2008). Bu aktiviteler, birim zamanda kilogram başına harcanan ya da tüketilen oksijene
17 ilişkin bir ölçüt olan metabolik eşdeğerlilik (MET) sınıflandırmasına göre, hafif (1-2 MET arası
18 aktiviteler, yürüme vb.), orta (3-6 MET arası aktiviteler, koşma vb.) ve ağır (6 MET ve daha fazla
19 olan aktiviteler, futbol vb.) olmak üzere 3 basamakta incelenmektedir. MET birim zamanda
20 kilogram başına tüketilen oksijene yönelik bir ölçüttür (Ergün, Fadiloğlu ve Payzın, 2003;
21 İncedayı, 2004; Saygın, 2003).
22 Sağlıklı ve fit bir yaşam sürebilmek için düzenli fiziksel aktivite yapmak gerekir. Fiziksel
23 aktiviteler, fiziksel uygunluğun sağlanmasının yanısıra ruhsal yapının olumlu yönde etkilenmesini,
24 stresin yok edilmesi ya da azaltılmasını sağlayan önemli bir olgudur (İlhan, 2010).
25 Günümüzde, insan sağlığının önemli destekçilerinden olan fiziksel aktiviteye katılım çeşitli
26 nedenlere bağlı olarak günden güne azalmaktadır. Yoğun iş saatleri yüzünden bireylerin mental
27 yorgunluk yaşamaları, modern ulaşım araçlarının kullanılması nedeniyle günlük adım sayısının
28 azalması, iletişim araçlarının yaygınlaşması ile tek tuşla gerekli yerlere ulaşılması, dijital oyuna
29 katılım yüzünden geleneksel oyunların terkedilmesi, çocukların ve gençlerin geleceklerini
30 yönlendirecek olan sınavlara hazırlanması yüzünden yeterli zaman ve enerji bulamamaları gibi
31 nedenlerin fiziksel aktiviteye katılımı azalttığı söylenebilir. Fakat, kilo kontrolü, sağlıklı yaşam,
32 sosyalleşme, stresle başa çıkma, hastalıklardan korunma, günlük problemleri unutma, kötü
33 alışkanlıklardan korunma isteği, olumsuz düşüncelerden uzaklaşma, eğlenme, fiziksel benliğin
34 gelişmesi, boş zamanı değerlendirme, sağlıklı yaşama biçimi davranışı gelişimi, özgüven
35 duygusunu artırma isteği gibi nedenlerden dolayı insanların fiziksel aktivitelerden kopmadığı da
36 diğer bir gerçektir. Bu bağlamda, bireyin fiziksel aktiviteye katılma amacının etkililiğini arttıran
37 unsurlardan biri motivasyondur.
38 Cüceloğlu (1996) tarafından motivasyon, arzu, ihtiyaç, talep ve dürtüleri kapsayan bir olgu
39 olduğunu belirtilmiştir. Bireyin motive olmasını şahsi ihtiyaçları, alakadar olduğu hobilerin verdiği
40 haz ve merakları gibi içsel süreçler sağlayabilir. Öte yandan ödül, baskı, ceza gibi bireyin dışındaki
41 faktörler bireyi motive edebilir. Bireyler farklı nedenlerle (içsel-dışsal) daha kolay motivasyona
42 sahip olabilirler (İlhan, 2009).
43 Motivasyon, kişiyi amaçları veya hedefleri doğrultusunda harekete geçiren, harekete geçme
44 sürecinde amacı veya hedefi gerçekleştirmek için kişiyi yönlendiren güçtür. Öte yandan kişinin
45 arzu veya gereksinimleri nedeniyle hedef davranışları gerçekleştirmesini sağlayan motivasyon aynı
46 zamanda, hedefe ulaştıktan sonra duygusal yönden iyi oluşu olumlu yönde etkiler.
47 Motivasyon, bir davranışın gerçekleştirilmesinde devamlılık, ilgi duyma, arzu etme, yoğunlaşma ve
48 efor harcama gibi olumlu davranışlar oluşmasını sağlar (Akpınar, Dellal ve Günak, 2009). Brophy
49 (2004) motivasyonu, amaca yönelik olarak harekete geçme, belli bir amaç için güç sarf etme ve bu
50 yönde devamlılığın sağlanması gibi durumları kapsayan kavramsal bir olgu olduğunu ifade
51 etmiştir. Bir başka deyişle motivasyon amaçsal davranışları ve niyeti harekete geçirirken, amaçsal
52 davranışların tamamlanmasını sağlar (Bacanlı, 2003; Deci ve Ryan, 2000; Morgan, 2005).
53 Amaçlara ulaşmaya yardımcı olan arzu edilen davranış kalıpları ise araçsal davranışlar olarak ifade
54 edilmektedir (Rokeach, 1973). Deci ve Ryan (1985)'nin geliştirdiği hür irade kuramı, motivasyonu
55 üç faktörde ele alır ve kişinin kendini sınırlarına ulaşması durumunda ortaya çıkmaktadır. Hür
56 irade kuramı çerçevesinde, motivasyon, üç alt boyuttan oluşmaktadır. Bunlar; içsel motivasyon,

57 dışsal motivasyon ve motivasyonsuzluktur. İçsel motivasyon; bir aktiviteyi kendi için ve
58 katılımdan zevk ve mutluluk duyulduğu için yapmaktır (Tenenbaum ve Eklund, 2007). İçsel
59 motivasyonda bireyin kıymet verdiği durumlar-amaçlar kapsamında; ilgi, heves ve keyif gibi içsel
60 tatmin amacıyla harekete geçme durumu söz konusudur. Bu doğrultuda içsel motivasyon, bireyin
61 herhangi bir amaca-aktiviteye yönlenmesine neden olan bireysel nedenleri ifade etmektedir.
62 Bireysel nedenler, kişinin kendi isteği, arzuları, keyif alacağını düşündüğü durumlar doğrultusunda
63 harekete geçmesini sağlayan nedenlerdir. Bunun yanında dışsal motivasyon, bireyin çevresinden
64 kaynaklı olan zorlamaların içsel düzenlemelerin etkisi ile özümsemesi ve bu düzenlemeler
65 akabinde bireyin çevreden gelen baskı ve zorlamalarla harekete geçme durumundaki motivasyon
66 türüdür (Durmaz ve Akkuş, 2016). Bu doğrultuda dışsal motivasyon, amaca ulaşmak için veya bir
67 aktivitenin yapılması için kişiyi etkileyen çevresel nedenleri ifade eder. Çevresel nedenler, kişinin
68 çevresel faktörlerden etkilenmesi ile yapacağı aktiviteyi veya amacı gerçekleştirmek için harekete
69 geçmesini sağlayan nedenlerdir. Ryan ve Deci'ye (2000) göre motivasyonsuzluk ise isteksizliği
70 ortaya çıkarır başarılı olunamayan vaziyette veya hedeflenen sonuca ulaşacak yeterliliğe sahip
71 olmadığını düşündüğünde ortaya çıkar. Motivasyonsuzluk kişinin hareketleriyle hareketlerinin
72 sonuçları arasındaki ilişkiyi algılayamadığında ortaya çıkar (Reeve, 2004). Buna göre
73 motivasyonsuzluk bireyin bir hareketi yapıp yapmaması arasında bir neden bağı kuramamasıdır.
74 Nedensizlik, kişinin yapacağı bir aktiviteyi neden yapacağına ya da sonucunda ne olacağına olan
75 belirsiz duygu halidir. Buna göre, yazar tarafından ölçek boyutları "Bireysel Nedenler", "Çevresel
76 Nedenler" ve "Nedensizlik" olarak isimlendirilmiştir.

77 Literatürde motivasyon ile ilgili ölçüm araçları yer almaktadır. Engelli bireylerin spora katılım
78 motivasyonlarını tespit etmek amacıyla, Deci ve Ryan'ın Hür İrade Kuramı kapsamında,
79 Tekkurşun Demir, İlhan, Esentürk ve Kan (2018) tarafından geliştirilen "Engelli Bireylerde Spora
80 Katılım Motivasyonu Ölçeği (ESKMÖ): Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması" isimli ölçek 3 boyutlu
81 olup kendi federasyonları altında lisanslı olarak düzenli spor yapan bedensel, işitme ve görme
82 engelli bireyler üzerinde yürütülmüştür. Herzberg'in çift faktör teorisi kapsamında, Abant İzzet
83 Baysal Üniversitesi'nde eğitimine devam eden ve spor müsabakalarını izleyen katılımcıların
84 katıldığı Polat ve Yalçın (2014) tarafından geliştirilen "Spor Seyircileri İçin Dışsal Gudu Ölçeği
85 (SSİDGÖ) ve Spor Seyircileri İçin İçsel Gudu Ölçeği (SSİİGÖ) Geçerlik ve Güvenirlik
86 Çalışması" isimli ölçek 9 boyutlu yapıya sahiptir. Gill, Gross ve Huddleston, (1983) tarafından
87 geliştirilen, Ankara'da yaz spor okullarına katılan sporcular üzerinde yürütülen Aşçı, Oyar, Çelebi,
88 ve Mülazımoğlu'nun (2001) Türk kültürüne uyarladığı "Spora Katılım Gudu Ölçeğinin Geçerlik
89 ve Güvenirlik Çalışması" adlı ölçek 8 boyutlu olup bireylerin spora katılım motivasyonunu
90 ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Rogers ve Morris (2003) tarafından geliştirilen, Gürbüz, Aşçı ve
91 Çelebi'nin (2006) Türkçeye uyarladığı "Rekreasyonel Egzersiz Motivasyon Ölçeği: REMM" isimli
92 ölçek 5 alt boyuttan oluşmaktadır. Ortaokul öğrencilerinin dijital oyun oynama motivasyon
93 düzeylerini tespit etmek için Tekkurşun Demir ve Hazar (2018) tarafından geliştirilen "Dijital
94 Oyun Oynama Motivasyonu Ölçeği" 3 alt boyutta incelenmiştir. Alanyazında çok sayıda
95 motivasyon kuramı bulunmaktadır. Literatür incelendiğinde fiziksel aktiviteye katılım
96 motivasyonuna yönelik geliştirilen bir ölçeğe rastlanmamıştır. Bu yönüyle geliştirilmesi amaçlanan
97 "Fiziksel Aktiviteye Katılım Motivasyonu Ölçeği (FAKMÖ)"nin literatüre katkısı olacağı
98 düşünülmektedir.

99 Motivasyonun, bireyin spora katılımının temel dinamiklerinden biri olduğu düşünülürse
100 (Tekkurşun Demir, İlhan, Esentürk ve Kan, 2018 günümüzde sağlıklı bir toplumun oluşuma katkı
101 sağlama potansiyeli olan fiziksel aktivitenin, gençler arasında yaygınlaşması önemli bir gündemi
102 oluşturmakta olup fiziksel aktiviteye katılımdaki motivasyonel faktörlerin belirlenmesi öncelikli
103 görülmektedir. Çocuk ve gençlerin fiziksel aktiviteye katılımını artırmak yönünde spor ve sağlık
104 eğitim politikalarının geliştirilmesi bakımından da bu tür aktivitelere katılımın arkasında yatan
105 motivasyonel faktörler dikkate alınmalıdır (İlhan ve Gencer, 2013). Bu çalışma ile lise
106 öğrencilerinin plansız, programsız, herhangi bir kurala bağlı olmaksızın kas ve eklemlerin
107 kullanarak, kalp ve solunum hızını arttıran ağır ve orta düzeydeki hareketlerin şiddetleri
108 sonucunda, farklı şekillerde yorgunlukla sonuçlanan fiziksel aktiviteye (Karaca, 2009; Korkusuz,
109 2009; Zorba, 2017) katılım motivasyonlarını ölçebilmek için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının
110 geliştirilmesi amaçlanmıştır.

111 2. YÖNTEM

112 2.1. Araştırmanın Modeli

113 Bu araştırmada nitel ve nicel model basamaklarının birlikte kullanıldığı karma modelden
114 yararlanılmıştır. Karma araştırmalar, nitel ve nicel modelin tek bir araştırma kapsamında
115 kullanılarak veri kaynaklarının birbirine dönüştürülüp doğrulandığı çalışmalardır (McMillan ve
116 Schumacher, 2006). Nicel araştırmada, verilerin toplanması, analiz edilmesi ve değişkenler
117 arasındaki ilişki kanıtlanmaya çalışılarak; genelleme yapmak, tahminlerde bulunmak ve nedensellik
118 ilişkisi açıklanmaya çalışılır (Büyüköztürk, 2014). Nitel araştırma, nitel veri toplama desenlerinin
119 uygulandığı, düşünce ve vakaların kendi ortamında hakikate dayalı ve bütüncül olarak
120 betimlenmesine ilişkin nitel adımlardan oluşan araştırmalardır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

121 2.2. Çalışma Grubu

122 Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 eğitim öğretim yılında İzmir ili Ödemiş ilçesinde
123 öğrenim gören 14-18 yaş aralığındaki seçilen lise öğrencileri oluşturmaktadır. Bu bağlamda
124 araştırmaya, Ödemiş Anadolu Lisesi'nden (107 kadın, 64 erkek) 171, Ödemiş Ticaret Odası
125 Anadolu Lisesi'nden (75 kadın, 62 erkek) 137 olmak üzere toplam 308 öğrenci katılmıştır.
126 Literatürde ölçek geliştirme araştırmaları için çalışma grubu sayısına dair farklı öneriler
127 sunulmaktadır. Örneğin Kline (1994) ölçeğin yapısının ortaya konabilmesi için 200 kişilik
128 katılımcının yeterli olduğu görüşündedir. Buna göre mevcut araştırmaya katılan katılımcıların 308
129 kişi olduğu düşünülürse geçerli ve güvenilir ölçme aracının geliştirilmesi için çalışma grubunun
130 uygun olduğu söylenebilir. Araştırmada, amaçlı örneklem yöntemlerinden olan ölçüt örneklem
131 deseni kullanılmıştır. Ölçüt örneklem, araştırma öncesi istenen özelliklere sahip olan ve istenen
132 özellikleri karşılayanların örneklem grubuna alınmasıdır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün,
133 Karadeniz ve Demirel, 2014). Araştırmada ölçüt örneklem yönteminin seçilmesinin sebebi,
134 çalışma kapsamında katılımcı olarak seçilen öğrencilerin "lise düzeyinde öğrenimine devam
135 etmek" şartına sahip olmasıdır.

136 2.3. Ölçeğin Geliştirilme Sürecinde İzlenen İşlem Basamakları

137 Bu araştırmada, Fiziksel Aktiviteye Katılım Motivasyonu Ölçeği (FAKMÖ)'nin hazırlık
138 aşamasında ilk olarak literatürde (Balcı, 2004; Karasar, 2009; Tavşancıl, 2005; Tezbaşaran, 2008;
139 Tezci, 2016) belirtilen ölçek geliştirme basamakları dikkate alınmıştır. Bu basamaklar ölçek
140 maddelerine ait madde havuzunun oluşturulması, uzman görüşünün alınması, ön uygulama
141 yaparak geçerlik ve güvenilirlik çalışması olarak ifade edilmektedir. Bu aşamalarda gerçekleştirilen
142 işlemler şu şekildedir.

143 2.4. Madde Havuzunun Oluşturulması:

144 Fiziksel Aktiviteye Katılım Motivasyonu Ölçeği (FAKMÖ)'nin geliştirilme sürecinde ölçekte yer alacak ifadelerinin belirlenmesine yönelik
145 öncelikle Deci ve Ryan'ın (1985) motivasyon kuramı ve literatürde yer alan motivasyon ile ilgili
146 araştırmalar (Ayık, Akdemir ve Seçer, 2015; Bozanoğlu, 2004; Brophy, 1983; Chokshi ve
147 Fernandez, 2004; Çağlayan, Çetin, İnce 2008, Çam, 1997; Deci ve Ryan, 1991; Erdem 2008;
148 Gencer ve İlhan, 2012; Gömleksiz ve Serhatoğlu, 2013; Güngör, 2011; İlhan ve Gencer, 2012;
149 Keskin, 2008; Oyar, Aşçı, Çelebi, Mülazımoğlu 2001; Özerbaş, 2003; Pelletier, Fortier, Vallerand,

150 Brière, Tuson ve Blais 1995; Reschly ve Christenson, 2006; Şirin, İlhan, 2009; Tekkurşun Demir
151 ve ark., 2018; Tekkurşun Demir ve Hazar, 2018; Yılmaz ve Çavaş, 2007; Yurt ve Bozer, 2015)
152 incelenmiştir. Daha sonra her biri 8'er lise öğrencisinden oluşan üç farklı odak grup görüşmesi
153 yapılmıştır. Veriler, görüşme sırasında, katılımcıların bilgisi dahilinde ses kaydına alınmıştır. Her
154 bir odak grup görüşmesi 25-30 dakika arası sürmüştür. Yapılan literatür incelemesi ve odak grup
155 görüşmeleri sonunda fiziksel aktiviteye katılım motivasyonunu ifade edebileceği düşünülen
156 kavramlar derlenerek 55 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuştur. Araştırmada ölçek
157 maddeleri, "kesinlikle katılmıyorum", "katılmıyorum", "kararsızım", "katılıyorum" ve "kesinlikle
158 katılıyorum" biçimindeki 5'li likert tipinde derecelendirilmiştir.

159 **2.5. Uzman Görüşüne Başvurma:** Ölçme aracı yer alan maddelerin ölçme aracı için uygun
160 olup olmadığının (Başol, 2015; Karasar, 2014) belirlenmesi için uzman görüşüne başvurulmuştur.
161 Bu aşamada, denemelik ölçeğin ifade yönüyle anlaşılabilirliğinin değerlendirilmesi ve kapsam
162 geçerliğinin sağlanması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Gazi Üniversitesi'nden altı kişilik
163 uzman bir grubun (Beden Eğitimi ve Spor alanından üç, Ölçme ve Değerlendirme alanından iki
164 ve Türk Dili ve Edebiyatı alanından bir kişi) görüşlerine sunulmuştur. Uzmanlardan gelen
165 değerlendirmeler sonucunda 3 madde üzerinde gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Ölçek daha sonra
166 anlaşılabilirlik, açık, akıcı ve amaca uygun olası kriterlerine göre detaylı şekilde incelenmiştir. Bu
167 incelemeler doğrultusunda uzmanlardan gelen önerilere dayalı olarak denemelik ölçeğin maddeleri
168 düzenlenmiş, 46 madde olarak uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

169 **2.6. Ön Uygulama:** Bu aşamada ölçeğin maddelerinin anlaşılabilirlik ve yeterli süre içinde
170 cevaplanabilirlik kriterleri açısından 23 lise öğrencilerine sunulmuş ve lise öğrencilerinden gelen
171 anlık dönütler dikkate alınmıştır. Toplanan veriler üzerinde maddeler, alınan dönütler
172 doğrultusunda, yeniden düzenlenmiş ve uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

173 **2.7. Verilerin Analizi:** Araştırmanın nitel model basamağında, lise öğrencileriyle yapılan odak
174 grup görüşmelerinden elde edilen bulgulara içerik analizi uygulanmış ve frekansı yüksek veriler
175 temalar altında toplanarak madde havuzu oluşturulmasında kullanılmıştır. Uzman görüşü
176 sonrasında 46 maddeden oluşturulan madde havuzu 308 lise öğrencisine uygulanmıştır. Elde
177 edilen verilerin nicel model basamağında, geçerlik ve güvenilirliğini ispatlamak amacıyla, SPSS 23
178 ile Lisrel 8.8 programında analiz edilmiş ve madde analizleri değerlendirilmiştir. Verilerin temel
179 bileşenler analizine uygunluğunu tespit etmek için, veriler varimax eksen döndürme tekniği ile
180 Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)'ne tabi tutulmuştur (Akabulut, 2010). AFA ile ölçme aracını
181 geliştiren birey ortaya koymak istediği yapıyı ölçmeyen ya da aynı zamanda birden fazla faktör
182 altında yer alan maddeleri kolaylıkla ayırtılabilmektedir (Worthington ve Whittaker, 2006). Yapı
183 geçerliğine kanıt sağlamak için AFA'nın ardından Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA); madde
184 analizlerine ispatlamak için de madde test korelasyonları hesaplanmıştır. Daha sonra ölçeğe
185 Kaiser-Meyer Olkin (KMO) katsayısı ve Barlett Sphericity testi uygulanmıştır. KMO katsayısı,
186 veri yapısının faktör çıkarma için uygunluğu ve veri matrisinin faktör analizi için uygun olup
187 olmadığı konusunda bilgi verir. Büyüköztürk, (2009)'e göre faktörleştirilebilirlik için KMO'nun
188 ,60'dan yüksek olması gerekir. Bartlett's Küresellik Testi ise değişkenler arasındaki ilişkiyi
189 korelasyonlarla belirleyen analizdir ve analiz sonucunun anlamlı olması beklenir (Büyüköztürk,
190 2014). Ölçeğin güvenilirliğine kanıt sağlamak amacıyla da Cronbach Alfa ve Spearman Brown
191 katsayısı hesaplanmıştır. Cronbach Alfa katsayısı istatistik temelleri tutarlı ve tüm soruları dikkate
192 alarak hesaplandığından, testin genel güvenilirlik yapısını diğer katsayılara göre en iyi yansıtan
193 katsayıdır (Özdamar, 2004). Spearman Brown katsayısı ise, ölçeğin iki eşit sayıya bölünmesi
194 sonucunda saptanan güvenilirlik katsayısıdır. Geliştirilen ölçek için güvenilirliğin hesaplandığı yaygın
195 yöntemlerden biridir (Tavşancıl, 2006).

196 3. BULGULAR

197 Bu bölümde, katılımcılardan elde edilen puan ortalamalarına dayalı olarak elde edilen bulgular yer
198 almaktadır.

199 **3.1. FAKMÖ'nün Madde Analizi:** Ölçme araçlarında yer alan maddelerin, bireyleri ayırt etmesi
200 ve bu ayırt ediciliği test etmek için de madde ayırt edicilik testi kullanılır (Baykul, 2000; Tezci,

201 2016). Bundan dolayı FAKMÖ'nün geçerliğini tespit etmek amacıyla her bir ölçek maddelerinin
202 ayırt edicilik gücünü saptamak amacıyla madde analizi yapılmıştır. Katılımcıların ölçeğe verdikleri
203 yanıtlara ait puanların büyükten küçüğe sıralanmasıyla elde edilen üst grup (%27'lik üst kısım) ile alt
204 grubun (%27'lik alt kısım) her bir maddeye verdikleri puan ortalamaları arasındaki fark ilişkisiz
205 örneklem t-testi ile karşılaştırılarak maddelerin ayırt edicilik güçleri belirlenmiştir (Büyüköztürk,
206 2010). Bu işlem sonucunda elde edilen madde ayırt edicilik ile ilgili sonuçlar Tablo 1'de verilmiştir.

207 **Tablo 1.** FAKMÖ'nün Madde Analiz Sonuçları
208

Faktörler	Madde No	t	p	Toplam Test Korelasyonu	Alt % 27 Grup n= 84		Üst % 27 Grup n= 84	
					x	ss	x	ss
Bireysel Nedenler	1.	7,23	,00	,45(*)	2,98	1,21	4,20	,94
	2.	8,71	,00	,62(*)	2,42	1,35	4,10	1,13
	3.	8,49	,00	,57(*)	2,58	1,40	4,16	,96
	4.	9,64	,00	,67(*)	2,47	1,31	4,17	,94
	5.	9,33	,00	,56(*)	2,52	1,27	4,13	,92
	6.	8,81	,00	,54(*)	2,53	1,28	4,09	,98
Çevresel Nedenler	7.	9,26	,00	,56(*)	2,02	1,16	3,77	1,23
	8.	8,14	,00	,60(*)	1,98	1,22	3,65	1,41
	9.	10,68	,00	,56(*)	1,80	1,02	3,67	1,23
	10.	9,29	,00	,67(*)	2,05	1,10	3,69	1,17
	11.	9,46	,00	,65(*)	2,03	1,06	3,76	1,28
	12.	8,84	,00	,63(*)	2,20	1,21	3,77	1,09
Nedensizlik	13.	8,96	,00	,64(*)	2,21	1,14	3,79	1,14
	14.	7,46	,00	,70(*)	2,22	1,23	3,61	1,18
	15.	8,64	,00	,66(*)	1,90	1,09	3,54	1,35
	16.	7,51	,00	,55(*)	2,16	1,24	3,64	1,30

209 *p<0.001

210 FAKMÖ'nün madde analizi bulgularına göre, her alt ölçek düzeyinde elde edilen madde toplam
211 test korelasyonu ,45 ile ,70 arasındadır. Madde toplam korelasyonları puanlarının azami ,30 ve
212 yüksek olması her bir maddenin ayırt edilmesi için yeterli görülmektedir (Büyüköztürk, 2010).
213 FAKMÖ'yü oluşturan maddelere ait %27'lik alt ve üst grupların toplam madde puanları
214 incelendiğinde ölçek maddelerinin yeterli düzeyde ayırt edici olduğu saptanmıştır. Tablo 1
215 incelendiğinde t değerlerinin 4,45 ile 10,68 arasında (p<,05) değiştiği görülmektedir.

216 3.2. FAKMÖ'nün Geçerlik Analizi

217 **3.2.1. Yapı Geçerliği:** Katılımcılardan elde edilen verilerin faktör analizine uygunluğu analiz
218 edilmiştir. Analiz sonucunda FAKMÖ'nün KMO değeri ,867; Barlett testi sonucu ise anlamlı
219 olarak tespit edilmiştir (Yaklaşık Ki-Kare= 1777,414; sd= 153; p<,001). Bu sonuçlara göre
220 verilerin AFA'ya uygun olduğu ve dağılımın normal olduğunu saptanmıştır.

221 **3.2.2. Açıklayıcı Faktör Analizine (AFA) İlişkin Bulgular:** Ölçekte 3 faktörlü bir yapı elde
222 edilmiştir. Yapı oluşturulurken her faktör altında 3'ten az sayıda 5 madde bulunması (Comrey ve
223 Lee, 1992), bazı maddelerin 40'dan düşük faktör yüküne sahip olması, bazı maddelerin ,40'ın
224 üzerinde aynı anda bir 5 çok faktör altında bulunması, bazı maddelerin iki faktörde yer alıp
225 ,10'dan az farka sahip olma 5 (Büyüköztürk, 2014) nedeniyle bu maddeler ölçekten çıkarılmıştır.
226 Yapılan AFA sonucunda 16 maddeden oluşan 3 faktörlü nihai ölçek ortaya çıkmıştır.

227 **Tablo 2.** FAKMÖ'nün AFA Sonuçları

	Bireysel Nedenler	Çevresel Nedenler	Nedensizlik	ss	\bar{x}
Fiziksel aktiviteye katılmak;					
1. Kendimi iyi hissettirir.	,82			1,19	3,76
2. Derslere daha kolay motive olmamı sağlar.	,79			1,36	3,44
3. Beni huzursuz eder.	,75			1,39	3,57
4. Beni çok eğlendirir.	,74			1,29	3,52
5. Kendime olan güveni artırır.	,67			1,27	3,48
6. Olumsuz düşüncelerden uzaklaştırır.	,62			1,25	3,51
7. Okulda adımın tanınmasını sağlar.		,83		1,39	2,70
8. Okuldaki idareciler ve öğretmenlerle ilişkilerimi iyileştirir.		,79		1,46	2,51
9. Derslerdeki akademik başarıma düşürür.		,79		1,37	2,70
10. Arkadaşlarıma yeteneklerimi ispatlamamı sağlar.		,79		1,35	2,57
11. Okuldaki spor malzemelerini kullanmak için bir fırsattır.		,73		1,46	2,62
12. Öğretmenlerimin hakkımdaki olumsuz düşüncelerini yok etme olanağı verir.		,68		1,29	2,72
13. Bilmiyorum, boşa zaman harcamak gibi geliyor.			,71	1,33	3,02
14. Benim için avantaj sağlar mı bilmiyorum.			,65	1,32	2,92
15. Önemli mi, bir türlü anlam veremiyorum.			,64	1,44	2,56
16. Emin değilim, aslında çok da umrumda değil.			,59	1,38	2,92
Öz Değerler	4,08	3,28	1,37		
Varyans %'si	25,53	20,52	8,62		
Toplam Varyans %	54,69				

228 *İtalik olarak gösterilen 3.,9.,13.,14.,15.,16.maddeler ters maddelerdir.

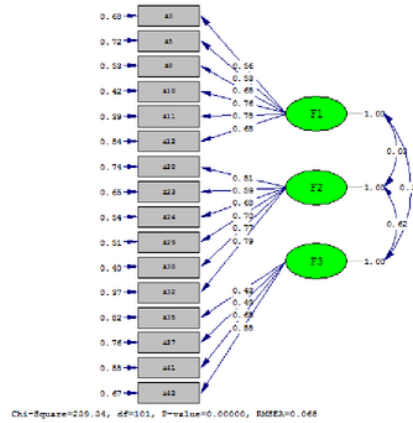
229 Tablo 2'de AFA sonucunda elde edilen nihai ölçeğin faktörleri, faktör yükleri, faktör öz değerleri,
230 faktörlerin varyans yüzdeleri ve ölçeğin toplam varyans yüzdesi ile her bir maddenin ortalama ve
231 standart sapma değerleri verilmiştir. Faktör analizinde, öz değeri 1 veya 1'den daha büyük olan
232 faktörler önemli faktörler olarak ele alınır (Büyüköztürk, 2014). Bu bağlamda öz değeri 1'in
233 üzerinde olan Bireysel Nedenler, Çevresel Nedenler ve Nedensizlik olmak üzere 3 faktörlü bir
234 yapı elde edilmiştir. Bu faktörlerin öz değerleri sırasıyla 4,08; 3,28; 1,37 şeklindedir. Bireysel
235 Nedenler faktörü 1.,2.,3.,4.,5.,6.; Çevresel Nedenler faktörü 10.,11.,12.,13.,14.; Nedensizlik
236 faktörü ise 15.,16.,17.,18. maddelerden oluşmaktadır. 16 maddeden oluşan ölçme aracının toplam
237 varyansın % 54,69'unu açıklamaktadır. Sosyal bilimlerde yapılan analizlerde % 40 ila % 60
238 arasında değişen Varyans yüzdeleri yeterli kabul edilmektedir (Tavşancıl, 2014). Buna göre, AFA
239 sonucunda elde edilen varyans yüzdelerinin yüksekliği, faktör yapısının güçlülüğüne kanıt olarak
240 gösterilebilir. Tabachnick ve Fidell (2007)'e göre her bir değişkeninin yük değerinin ,32 ve
241 üzerinde olması gerekmektedir. Varimax döndürme tekniğinin kullanıldığı bu araştırmada, faktör
242 yüklerinin alt kesim noktası ,40 alınmıştır. Ölçme aracındaki maddelerin faktör yük değerleri ,59
243 ile ,83 arasında değişmektedir. Bu da ölçekte yer alan maddelerin buldukları boyutu güçlü
244 şekilde temsil ettiklerine kanıt olarak gösterilebilir.

245 **3.2.4. Doğrulayıcı Faktör Analizine (DFA) İlişkin Bulgular:** AFA'dan elde edilen üç faktörlü
246 yapıyı doğrulamak için DFA yapılmıştır. DFA'dan elde edilen uyum indeksleri Tablo 2'de
247 verilmiştir.

248 **Tablo 3.** FAKMÖ'nün DFA'ya İlişkin Uyum İndeksleri

Uyum İndeksi	Kabul Edilebilir Aralık	Ölçek Aralıkları
χ^2/sd	$2 < \chi^2 / sd < 3$	2,36
Root Mean Square Error of Approximation	$0,05 < RMSEA < 0,10$	0,06
Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)	$0,85 < AGFI < 0,90$	0,88
Normed Fit Index (NFI)	$0,90 < NFI < 0,95$	0,91
Comparative Fit Index (CFI)	$0,90 < CFI < 0,95$	0,95
Goodness of Fit Index (GFI)	$0,90 < GFI < 0,95$	0,91
Parsimony Normed Fit Index (PNFI)	$0,50 < PNFI < 0,95$	0,68
Incremental Fit Index (IFI)	$0,90 < IFI < 0,95$	0,95

249 Tablo 3'te yer alan uyum indekslerine göre, FAKMÖ'nün üç faktörlü yapısının kabul edilebilir
250 düzeyde yapı geçerliğine sahip olduğu görülmektedir (Jöreskog ve Sörbom, 1996 Akt: Çelik ve
251 Yılmaz, 2013; Kline, 2005; Sümer, 2000; Schermelleh-Engel ve Moosbrugger, 2003; Tabachnick
252 ve Fidell, 2007; Thompson, 2004). Yapılan analiz sonucunda, elde edilen faktörler arası ilişkiler ve
253 indeks değerleri Şekil 1'de verilmiştir.

254

255

256

257

Şekil 1. Doğrulayıcı faktör analizine ilişkin standardize edilmiş çözümlenme değerleri

258 Şekil 1'de Ölçek faktörleri, F1=Bireysel Nedenler, F2=Çevresel Nedenler, F3=Nedensizlik olarak
259 gösterilmiştir.

260 3.3. Güvenirlilik

261 Ölçeklerin her ölçümde benzer sonuçlar verebilmesine kanıt sağlamak için güvenilirlik analizi
262 yapılmış (Tavşancıl, 2010) ve güvenilir ölçe aracının geliştirilmesi amaçlanmıştır.

263 Tüm ölçeğin ve her bir faktörün güvenilirliğini tespit etmek için Cronbach Alfa katsayısı ve
264 Spearman Brown formülünden yararlanılmıştır. Tablo 4'te, Cronbach Alfa ve Spearman Brown
265 katsayıları verilmiştir.

266 **Tablo 4.** FAKMÖ'nün Güvenirlilik Analizi Sonuçları

Ölçeğin Alt Faktörleri	Spearman Brown	Cronbach Alfa	Madde Sayısı
Bireysel Nedenler	,75	,89	6
Çevresel Nedenler	,82	,86	6
Nedensizlik	,76	,82	4
Ölçek Toplam	,79	,89	16

267 Ölçeğin Cronbach Alfa değerleri ,82 ile ,89 arasındadır. Güvenirlik katsayısının ,70 ve daha yüksek
268 olması güvenilirlik için yeterlidir (Büyüköztürk, 2006). Uzmanlara göre alfa katsayısı ,80 ile 1
269 7 arasında ise ölçek yüksek güvenilirliğe sahiptir (Alpar, 2001; Büyüköztürk, 2014; Tavşancıl, 2014).
270 Spearman Brown iki yarı güvenilirlik katsayıları ,76 ile 89 şeklindedir. Elde edilen bu değerlere göre
271 ölçme aracının güvenilirlik katsayılarının yeterli olduğu söylenebilir.

272 4. SONUÇ

273 Bu araştırma, lise öğrencilerinin fiziksel aktiviteye katılım motivasyonlarının belirlenmesi için
274 geçerli ve güvenilir ölçme aracının geliştirilmesi amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda,
275 araştırmada, lise öğrencilerinin fiziksel aktiviteye katılım motivasyonlarını geçerli ve güvenilir
276 şekilde ölçebilecek bir ölçme aracı geliştirilmiştir. Ölçme aracının geliştirilmesi için öncelikle Hür
277 İrade Kuramı ve motivasyon kavramı ile ilgili alanyazın taraması ve üç farklı gruptan oluşan 8'er
278 lise öğrencisi ile odak grup görüşmeleri yapılmıştır. Görüşmeler ve alanyazın taraması sonunda 55
279 maddelik madde havuzu oluşturulmuş, uzman görüşüne sunulmuş ve ön uygulama yapılmıştır.
280 Tüm bu aşamalar sonunda 46 maddelik taslak ölçek 308 lise öğrencisine uygulanmış ve elde edilen
281 verilere madde analizi, geçerlik ve güvenilirlik testleri yapılmıştır. Maddelerin geçerlik ve güvenilirlik
282 analizine uygunluğunu saptamak için madde analizi testleri uygulanmıştır. Bu bağlamda, ölçekte
283 yer alan her bir maddenin alt-üst %27'lik grupların madde ortalama puanlarının ,45 ile ,70
284 arasında değiştiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda t değerlerinin 4,45 ile 10,68 arasında değiştiği
285 görülmektedir. Verilerin faktör analizine uygunluğunu saptamak amacıyla hesaplanan Kaiser-
286 Meyer-Olkin (KMO) örneklem uygunluğu katsayısının ,867; Bartlett Sphericity Testinin Ki Kare
287 değerinin ise 1777,414 olduğu görülmüştür. Varimax döndürme tekniğinde, faktör yüklerinin alt
288 kesim noktası ,40 faktör yüküne sahip maddelerin işleme alınması sonucunda Deci ve Ryan'ın
289 Hür İrade Kuramı'na uygun faktör oluşumu görülmüştür. Literatürde Deci ve Ryan (1985)
290 kuramına göre geliştirilmiş benzer faktörleşmelere sahip motivasyon ölçekleri yer almaktadır. Bu
291 bağlamda Tekkurşun Demir vd.'nin (2018) "Engelli Bireylerde Spora Katılım Motivasyonu
292 Ölçeği" adlı ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması İçsel Motivasyon, Dışsal Motivasyon ile
293 Motivasyonsuzluk boyutlarında incelenmiştir. Hazar ve Tekkurşun Demir'in (2018) "Dijital Oyun
294 Oynama Motivasyonu Ölçeği" de Hür İrade Kuramı kapsamında geliştirilmiş "Başarı ve
295 Canlanma", "Merak ve Sosyal Kabul", "Oyun İsteğinde Belirsizlik" alt boyutlarında altında
296 faktörleştirilmiştir. Mevcut ölçeğin faktörlerinin ise "Bireysel Nedenler", "Çevresel Nedenler" ve
297 "Nedensizlik" şeklinde adlandırılması uygun görülmüştür. Bireysel Nedenler, 1., 2., 3., 4., 5., 6.
298 Maddelerden oluşmakta, açıkladığı varyans oranı 25,53 ve Cronbach Alfa ,89'dur. Çevresel
299 Nedenler faktörü 10.,11.,12.,13.,14. maddelerden oluşmakta, açıkladığı varyans oranı 20,52 ve
300 Cronbach Alfa ,86'dır. Nedensizlik faktörü ise 15.,16.,17.,18. maddelerden oluşmakta, açıkladığı
301 varyans oranı 8,62 ve Cronbach Alfa ,82'dir. Bu faktörlerin öz değerleri sırasıyla 4,08; 3,28; 1,37
302 şeklindedir. Ölçme aracın toplam varyansın % 54,69'unu açıklamaktadır. Varyans yüzdelерinin
303 yüksekliği, faktör yapısının güçlülüğüne kanıt şeklindedir. Ölçeğin üç faktörlü yapısının yapı
304 geçerliliğini test etmek için AFA'dan sonra DFA yapılmıştır. Analiz sonucunda uyum indeksleri;
305 $\chi^2 = 239,34$; $sd = 101$; $\chi^2/sd = 2,36$; $RMSEA = 0,11$; $AGFI = 0,88$; $NFI = 0,91$; $CFI = 0,95$; $GFI = 0,91$;
306 $PNFI = 0,68$; $IFI = 0,95$ olarak bulunmuştur. DFA sonuçlarına göre ölçeğin kabul edilebilir değerlere
307 sahip olduğu saptanmıştır. Ölçeğin üç faktörlü yapısı doğrulanmıştır. Analizlerin son basamağında
308 ölçeğin güvenilirlik düzeyi Cronbach Alfa katsayısı ve Spearman Brown testi ile analiz edilmiştir.
309 Buna göre, iç tutarlılığını saptamak için yapılan Cronbach Alfa değerlerinin ,82 ile ,89 arasında
310 olduğu; Spearman Brown iki yarı güvenilirlik katsayılarının ise ,76 ile ,89 arasında değiştiği
311 saptanmıştır. Güvenirlik katsayısı ,70 ve üzerinde olan ölçümlerin güvenilir kabul edildiği
312 (Fraenkel, Wallen ve Hyun, 2012; Akt: İlhan ve Çetin, 2014) düşünülürse, mevcut ölçme aracı için
313 elde edilen güvenilirlik katsayılarının yeterli olduğu görülmüştür. Buna göre, mevcut ölçeğin
314 geçerlik ve güvenilirlik analizlerine dayanarak, ölçeğin genelinin ve alt faktörlerinin yüksek düzeyde
315 güvenilir olduğu ispatlanmıştır.
316 Tüm bunlar ışığında, Fiziksel Aktiviteye Katılım Motivasyonu Ölçeği (FAKMÖ)'nin geçerli ve
317 güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 16, en yüksek puan

318 80'dir. Katılımcıların ölçekten yüksek puan almaları fiziksel aktiviteye katılım motivasyonlarının
319 olumlu olduğu anlamına gelmektedir. Bu bağlamda katılımcıların FAKMÖ'den aldıkları puanlar 1-
320 16 çok düşük, 17-32 düşük, 33-48 orta, 49- 64 yüksek, 65-80 çok yüksek fiziksel aktiviteye katılım
321 motivasyonuna sahip olduklarını ifade etmektedir. Ölçeğin 3.,9.,13.,14.,15.,16. maddeleri ters
322 maddelerdir.

323

324 5. KAYNAKLAR

- 325 Alpar, R. (2000). *Spor Bilimlerinde Uygulamalı İstatistik*. Gsgm Yayınları. Ankara.
- 326 Akbulut, Y. (2010). *Sosyal Bilimlerde Spss Uygulamaları*. İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık. Ankara.
- 327 Akpınar Dellal, N. ve Günak, D.(2009). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde İkinci Yabancı
328 Dil Olarak Almanca Öğrenen Öğrencilerin Öğrenme Motivasyonları. *Dil Dergisi*, 143, 20-41.
- 329 Aşçı, H., Oyar, Z.B., Çelebi, M., Mülazımoğlu, Ö. (2001). Spora Katılım Güdüsü Ölçeğinin
330 Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması, *Spor Bilimleri Dergisi*
- 331 Ayık, A., Akdemir, Ö. A. ve Seçer, İ. (2015). Öğretme Motivasyonu Ölçeğinin Türkçeye
332 Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Current Research in Education*, 1(1), 33-45.
- 333 Bacanlı, H. (2003). *Gelişim ve Öğrenme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- 334 Balcı, A. (2004). *Sosyal Bilimlerde Araştırma: Yöntem Teknik ve İlkelet*. Pegem A Yayıncılık.
- 335 Baş, M. (2008). *Anket: Anket Nasıl Hazırlanır, Uygulanır, Değerlendirilir?* Ankara: Seçkin.
- 336 Başol, G. (2015). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme (3. Baskı)*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- 337 Baykul, Y. (2000). *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme: Klasik Test Teorisi ve Uygulamaları*. Ankara: Ösym
338 Yayınları.
- 339 Baltacı, G., Ersoy, G., Karaağaoğlu, N., Derman, O., ve Kanbur, N. (2008). Ergenlerde sağlıklı
340 beslenme ve hareketli yaşam. Erişim:
341 04.04.2018.Http://Www.Diyabet.Gov.Tr/Content/Files/Yayınlar/Kitaplar/Fiziksel_Aktivite
342 e_Bilgi_Serisi/E3.Pdf.
- 343 Bek, N. (2008). *Fiziksel Aktivite ve Sağlığımız, Fiziksel Aktivite Bilgi Serisi*, Ankara: Klasmat
344 Matbaacılık.
- 345 Büyüköztürk, Ş. (2006). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı. (6. Baskı)*.Ankara: Pegem A
346 Yayıncılık.
- 347 Büyüköztürk, Ş. (2009). *Veri Analizi El Kitabı (10. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- 348 Büyüköztürk, Ş. (2014). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi
- 349 Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel*
350 *Araştırma Yöntemleri*. 18. Baskı Ankara: Pegem Akademi.
- 351 Bozanoğlu, İ. (2004). Akademik güdülenme ölçeği: geliştirilmesi, geçerliği, güvenirliği. *Ankara*
352 *Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(2), 83-98.
- 353 Brophy, J. (1983). *Conceptualizing Student Motivation*. *Educational Psychologist*, 18, 200.
- 354 Brophy, J. (2004). *Motivating Students To Learn: 2nd. Contributors: Jere Brophy*, Publisher: Lawrence
355 Erlbaum Associates: Mahwah.
- 356 Cüceloğlu, D. (1996). *İnsan ve Davranış Psikolojisinin Temel Kavramları*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- 357 Comrey, A.L ve Lee, H.L. (1992). *A First Course In Factor Analysis*, Hillsdale, New Jersey: Erlbaum.
- 358 Chokshi, S. ve Fernandez, C. (2004). *Challenges to importing japanese lesson study: concerns, misconceptions,*
359 *and nuances*. *Phi Delta Kappan*, 520-525.
- 360 Çam, S. (1997). *6-18 yaş zihinsel özjürlülerde okuldaki problem davranışların kaynaklarını belirleyen bir ölçek*
361 *(motivation assessment scale-mas) uyarlama çalışması* (Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi,
362 Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- 363 Çelik, H. E. ve Yılmaz, V. (2013). *Lisrel 9.1 İle Yapısal Eşitlik Modellemesi: Temel Kavramlar*
364 *Uygulamalar-Programlama* (Yenilenmiş 2.Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- 365 Deci, E. L. ve Ryan, R. M. (1985). *Intrinsic Motivation And Selfdetermination in Human Behavior*. New
366 York: Plenum Press.

- 367 Deci, E. L. ve Ryan, R. M. (1991). A motivational approach to self: integration in personality. n: r.
368 dienstbier (ed.), nebraska symposium on motivation: perspectives on motivation. *University*
369 *Of Nebraska Press*, 38, 237-288. Lincoln.
- 370 Deci, E.L., ve Ryan, R.M. (2000). The “what” and “why” of goal pursuits: human needs and the
371 selfdetermination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268.
- 372 Durmaz, M. ve Akkuş, R. (2016). Öz belirleme kuramı perspektifinden matematik kaygısı,
373 motivasyon ve temel psikolojik ihtiyaçlar. *Eğitim ve Bilim*, 183 (41), 111-127.
- 374 Erdem, M. (2008). *Amerikan futbolu sporcularında sporda güdülenme ölçeğinin geliştirilmesi*, Yayımlanmamış
375 Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- 376 Ergün, F. Ş., Fadiloğlu, Ç. ve Payzın, S. (2003). *Kardiyak Egzersiz El Kitabı*. İstanbul: Türk Kalp
377 Vakfı.
- 378 Gencer, E. ve İlhan E.L. (2012). Goal orientation and motivational climate in badminton athletes,
379 Tojras : *The Online Journal Of Recreation And Sport*. 1(2): 24-33.
- 380 Gill, D. L., Gross, J. B., ve Huddleston, S. (1983). Participation motivation in youth
381 sports. *International Journal of Sport Psychology*, 14(1), 1-14
- 382 Güngör P. (2011). The relationship between reward management system and employee
383 performance with the mediating role of motivation: a quantitative study on global banks, 7th
384 International Strategic Management Conference, *Procedia-Social And Behavioral Sciences*, 24,
385 1510-1520.
- 386 Gürbüz, B. Aşçı, F. H. ve Çelebi, M. (2006). The reliability and validity of the Turkish version of
387 the Recreational Exercise Motivation Measure. Proceedings of 9th International Sport
388 Sciences Congress, 3-5 November, Muğla, Turkey,
- 389 Gömleksiz, M., N. ve Serhatlıoğlu, B. (2013). Okul öncesi öğretmenlerinin öz-yeterlik inançlarına
390 ilişkin görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 8,7.
- 391 Ryan, R. ve Deci, E. (2000). *Intrinsic and extrinsic motivations: classic definitions and new directions*.
392 Contemporary Educational Psychology, 25, 54-67.
- 393 Devellis, R. F. (2016). *Scale Development: Theory And Applications*. Sage Publications.
- 394 İlhan, M. ve Çetin, B. (2014). Sınıf değerlendirme atmosferi ölçeği'nin (sdaö) geliştirilmesi: geçerlik
395 ve güvenirlik çalışması. *Eğitim ve Bilim*, 39(176), 31-50.
- 396 İlhan, E. L. (2009). Voleybolda servis becerisi öğretimine motivasyonel bir yaklaşım, *Niğde*
397 *Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 196-203.
- 398 İlhan, L. (2010). Hareketsiz yaşamlar kültürü ve beraberinde getirdikleri, *Milli Produktivite Merkezî*
399 *Verimlilik Dergisi*, 10(3), 195-210.
- 400 İlhan, L. ve Gencer, E. (2012) The media as the factor of tending to sport in children:a study after a
401 tv competition programme named as “Ice Dancing”, *Niğde University Journal of Physical*
402 *Education And Sport Sciences*, 6(1), 85-93.
- 403 İlhan, L. ve Gencer, E. (2013). Liselerarası badminton müsabakalarına katılan sporcu-öğrencilerin
404 spora katılım motivasyonlarının belirlenmesi. *Garj Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 18(4),
405 1-6. Retrieved from <http://dergipark.gov.tr/gbesbd/issue/36474/413642>
- 406 İncedayı, S. (2004). *Planlı davranış kuramı'na göre geliştirilen fiziksel aktivite ölçeğini Türk toplumuna*
407 *uyarlama çalışması*. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- 408 Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler*. Ankara: Nobel Yayın
409 Dağıtım.
- 410 Karasar, N. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri: Kavramlar, Teknikler ve İlkeler (27. Baskı)*. Ankara:
411 Nobel Yayınevi.
- 412 Sümer, N. (2000). *Yapısal Eşitlik Modelleri*. İstanbul: Türk Psikoloji Yayınları
- 413 Schermelleh-Engel, K. ve Moosbrugger, H. (2003). Evaluating The fit of structural equation
414 models: tests of significance and descriptive goodness of fit measurement. *Methods Of*
415 *Psychological Research Online*, 8(2), 23-74.
- 416 Keskin B. (2008). *Çalışanların performanslarını arttırmada bir araç olarak motivasyon ve motivasyon teknikleri*,
417 Atılım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

- 418 Kline, P. (1994). *An Easy Guide to Factor Analysis*. New York: Routledge.
 419 Kline, P. (2005). *An Essay Guide to Factor Analysis*. New York: Routledge.
 420 Morgan, T. C. (2005). *Psikolojiye Giriş*. Ankara: Eğitim Kitapevi.
 421 Mcmillan, J.H. ve Schumacher, S. (2006) *Research In Education: Evidence-Based Inquiry (Sixth Edition)*,
 422 Pearson, London
 423 Oyar, Z. B., Aşçı, F. H., Çelebi, M. ve Mülazımoğlu, Ö. (2001). Spora katılım güdüsü ölçeği'nin
 424 geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 12 (2), 21 - 32.
 425 Özdamar, K. (2004). *Paket Programlar İle İstatistiksel veri Analizi-1: Minitab-Ncss-Spss (Genişletilmiş 5.*
 426 *Baskı)*. Eskişehir: Kaan Kitabevi.
 427 Özerbaş, M. A. (2003). *Bilgisayar destekli bağlaşıklık öğretimin öğrenci başarısı, motivasyon ve transfer becerilerine*
 428 *etkisi*, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
 429 Pelletier L. G, Fortier M. S, Vallerand R. J, Tuson K. M, Briere N. M. (1995). Toward a new
 430 measure of intrinsic motivation, extrinsic motivation, and a motivation in sports: the sport
 431 motivation scale (Sms). *Journal Of Sport And Exercise Psychology*, 17 (2), 35-53.
 432 Polat, E., ve Yalçın, H. B. (2014). Spor seyircileri için dışsal güdü ölçeği ve spor seyircileri için içsel
 433 güdü ölçeği geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *International Journal of Human Sciences*, 11(1),
 434 105-127. doi: 10.14687/ijhs.v11i1.2693
 435 Reschly, A. ve Christenson, S.L. (2006). Prediction of dropout among students with mild
 436 disabilities: a case for the inclusion of student engagement variables. *Remedial And Special*
 437 *Education*, 27, 276-292.
 438 Reeve, J., M. (2004). *Understanding Motivation And Emotion*. Usa:Jhon Willey ve Sons
 439 Rokeach, M. (1973). *The Nature Of Human Values*. New York: The Free Press.
 440 Saygın, Ö. (2003). *10-12 yaş çocukların fiziksel aktivite düzeyleri ve fiziksel uygunluklarının incelenmesi*.
 441 Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
 442 Stuckless, J.G. (2001). *The relationship between attitude and participation in physical activity among older women*,
 443 Master Thesis, School of Nursing Memorial, University of Newfoundland, Canada.
 444 Şirin, E, Çağlayan, H, Çetin, M, İnce, A. (2008). Spor yapan lise öğrencilerinin spora katılım
 445 motivasyonlarına etki eden faktörlerin belirlenmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor*
 446 *Bilimleri Dergisi*, 2(2).
 447 Tabachnick, B. G., ve Fidell, L. S. (2007). *Using Multivariate Statistics* (5. Ed.). Boston: Allyn And
 448 Bacon.
 449 Tavşancıl, E. (2005). *Tutumların Ölçülmesi ve Spss İle Veri Analizi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
 450 Tavşancıl, E. (2006). *Tutumların Ölçülmesi ve Spss İle Veri Analizi*, Nobel Yayın Dağıtım, 3. Baskı
 451 Tavşancıl, E. (2010). *Tutumların Ölçülmesi ve Spss İle Veri Analizi*. Ankara: Nobel.
 452 Tavşancıl, E. (2014). *Tutumların Ölçülmesi ve Spss İle Veri Analizi*. Ankara: Nobel.
 453 Tekkurşun Demir, G. ve Hazar, Z. (2018). Dijital oyunlara katılım motivasyonu ölçeği (DOKMÖ):
 454 geçerlik ve güvenilirlik çalışması, *Niğde Üniversitesi beden eğitimi ve spor bilimleri dergisi*, 12 (2).
 455 Tekkurşun Demir, G., İlhan, L. E., Esentürk., O. ve Kan, A. (2018). Engelli bireylerde spora katılım
 456 motivasyonu ölçeği (eskmö): geçerlik ve güvenilirlik çalışması, *Spormetre*, 16 (1), 91-102: 091-
 457 102 Doi: 10.1501/Sporm_0000000347.
 458 Tenenbaum G., ve Eklund, R. (2007). *Handbook Of Sport Psychology*, 3rd Edition. Hoboken, Nj, Usa:
 459 Wiley-Blackwell.
 460 Tezci, E. (2016). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme (1.Baskı)*. Ankara: Detay Yayıncılık.
 461 Tezbaşaran, A. (2008). *Likert Tipi Ölçek Hazırlama Kılavuzu*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği
 462 Yayınları.
 463 Thompson, B. (2004). *Exploratory And Confirmatory Factor Analysis: Understanding Concepts And*
 464 *Applications*. Washington, Dc, Us: American Psychological Association.
 465 U.S. Department of Health and Human Services (USDHHS) (2008). *Physical activity guidelines advisory*
 466 *committee report*. Washington, DC.
 467 Yurt, E. ve Bozer, E. N. (2015). Akademik motivasyon ölçeğinin türkçeye uyarlanması. *Gaziantepe*
 468 *Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(3), 669-685.

- 469 Yılmaz, H., ve Çavaş, P. H. (2007). Fen öğrenimine yönelik motivasyon ölçeğinin geçerlik ve
470 güvenilirlik çalışması, *İlköğretim Online*, 6(3), 430-440.
471 Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
472 Worthington, L. R., and Whittaker, A. T. (2006). Scale development research a content analysis and
473 recommendations for best practices, *The Counseling Psychologist*, 34(6), 806-838.
474 Zorba, E. ve Saygın, Ö. (2017). *Fiziksel Aktivite ve Fiziksel Uygunluk*. (4. Baskı). Ankara: Perspektif.
475
476

477 Extended English Abstract

478 **Introduction:** Physical activity is expressed as aerobic activity (walking, baseball, swimming,
479 aerobics, dance), muscle strengthening activity (rock climbing, gymnastics), bone strengthening
480 activity (running, skipping rope, volleyball, tennis) (USDHHS, 2008). Today, participation in
481 physical activity, one of the important supporters of human health, is decreasing day by day due to
482 various reasons. Reasons such as experiencing mental fatigue due to busy work hours, decrease in
483 the number of daily steps due to the use of modern means of transportation, reaching the necessary
484 places with one touch due to the spread of communication tools, abandonment of traditional
485 games due to participation in digital play, the lack of sufficient time and energy because of
486 preparing for exams to guide the future of children and young people can be considered to reduce
487 participation in physical activity. However, it is also a fact that people cannot stay away from
488 physical activities for reasons such as weight control, healthy living, socialization, coping with stress,
489 protection from diseases, forgetting the daily problems, protection from bad habits, moving away
490 from negative thoughts, entertainment, development of physical self, valuing leisure time, the
491 development of healthy lifestyle behavior, the desire to increase self-confidence. In this context,
492 motivation is one of the factors that increase the effectiveness of the individual's aim to participate
493 in physical activity. Motivation provides positive behaviors such as continuity, interest, willingness,
494 focus and effort in carrying out a behavior (Akpınar, Dellal and Günak, 2009). According to the
495 free will theory developed by Deci and Ryan (1985), there are three sub-dimensions of motivation
496 and emerge in the process of self-realization. Within the framework of the free will theory, the
497 motivation consists of three sub-dimensions. These are internal motivation, external motivation
498 and non-motivation. Internal motivation is to do an activity for oneself and because one can enjoy
499 the participation (Tenenbaum & Eklund, 2007). In this respect, internal motivation refers to the
500 individual reasons that lead to the orientation of the individual to any purpose-activity. Individual
501 reasons are the reasons that enable the person to act in accordance with his/her own wishes,
502 desires and the situations he/she thinks he/she will enjoy. In addition, external motivation refers to
503 the adaptation of the external forces imposed by the social context of the individual to his/her self
504 with the help of internal arrangements and the type of motivation that the individual acts with an
505 external causality according to the result of these arrangements (Durmaz and Akkuş, 2016). In this
506 respect, external motivation refers to environmental factors that affect the person to achieve the
507 goal or to perform an activity. Environmental causes are the factors that enable the person to take
508 action to realize his/her activity or purpose by being affected by environmental factors. According
509 to Ryan and Deci (2000), non-motivation reveals reluctance and occurs when he or she feels
510 inadequate to achieve the desired results. The absence of motivation occurs when the individual
511 cannot perceive the connection between his/her own actions and the consequences of his/her
512 actions (Reeve, 2004). According to this, non-motivation is the reason why an individual cannot
513 make a connection between whether he/she makes a movement or not. Non-causality is a state of
514 uncertainty about why a person will do an activity or what will be the result. When the literature is
515 examined, there is no scale developed for motivation to participate in physical activity. In this
516 respect, it is thought that the Scale of Motivation for Participation in Physical Activity (SMPPA) to
517 be developed will contribute to the literature. The aim of the study was to develop a valid and
518 reliable measurement tool to measure the motivation of high school students for participation in
519 physical activity resulting in fatigue in different ways (Karaca, 2009; Korkusuz, 2009; Zorba, 2017)

520 as a result of the severity of heavy and moderate movements that increase the heart and respiratory
521 rate by using muscles and joints without any plan, program and rules.

522 **Method:** In this research, a mixed model with qualitative and quantitative model steps was used.
523 The sample of the study consists of high school students aged 14-18 years, studying in Ödemiş
524 district of İzmir in 2016-2017 academic year. In this context, a total of 308 students participated in
525 the study, 171 from the Ödemiş Anatolian High School (107 females, 64 males) and 137 from
526 Ödemiş Chamber of Commerce Anatolian High School (75 females, 62 males). In the study, the
527 criterion sampling method, one of the purposive sampling methods, was used. In this research, in
528 the preparation stage of the Scale of Motivation for Participation in Physical Activity (SMPPA), the
529 scale development stages mentioned in the literature were first taken into consideration.
530 Accordingly, first, the scale items were formed by reviewing the theory of motivation of Deci and
531 Ryan's (1985) and the research on the motivations in the literature. In the qualitative part of the
532 study, three different focus group interviews were made, each consisting of 8 high school students.
533 At the end of the literature review and focus group interviews, a pool of 55 items was created. In
534 order to evaluate the comprehensibility of the prepared item pool and to ensure the scope validity,
535 it was presented to the opinions of a group of six experts from Gazi University (three from the
536 field of Physical Education and Sports, two from the field of Assessment and Evaluation and one
537 from the field of Turkish Language and Literature). In line with the expert opinion, 9 items were
538 created and 46-item test scale was presented to 23 high school students and the scale was applied to
539 308 students by taking the instant feedback from high school students into consideration. In the
540 quantitative analysis of the data, validity and reliability study was performed by using SPSS 23 and
541 Lisrel 8.8 program.

542 **Findings:** It was determined that the t-test results between the item mean scores of the 27% of
543 sub-super groups for each item in the scale were significant in favor of the super-group and item
544 total test correlation values were higher than .30 and ranged from .45 to .70. In addition, when the
545 differences between the total item scores of the sub and super groups of 27% for each of the items
546 in the scale were examined, it was determined that all items were significantly distinctive. In this
547 context, it was determined that t values ranged between 4,45 and 10,68. As a result of the EFA
548 made to the data set, a 3-factor structure consisting of 16 items was obtained. These factors were
549 named as "Individual Causes", "Environmental Causes" and "Non-causality". Individual Causes is
550 composed of 1st, 2nd, 3rd, 4th, 5th, 6th Items and the variance ratio explained is 25.53. The
551 Environmental Causes factor consists of 10th, 11th, 12th, 13th and 14th Items and the variance
552 ratio explained is 20,52. The Non-causality factor consists of 15th, 16th, 17th and 18th Items and
553 the variance ratio explained is 8.62. The eigenvalues of these factors are 4.08, 3.28 and 1.37,
554 respectively. The measurement tool explains 54.69% of the total variance. CFA was performed
555 after EFA in order to test the construct validity of the three-factor structure of the scale. As a result
556 of the analysis, fit indexes were found as; $\chi^2 = 239,34$; $sd = 101$; $\chi^2/sd = 2,36$; $RMSEA = ,06$;
557 $AGFI = ,88$; $NFI = ,91$; $CFI = ,95$; $GFI = ,91$; $PNFI = ,68$; $IFI = ,95$. According to CFA results, the scale
558 was found to have acceptable values and the three-factor structure of the scale was confirmed. At
559 the final stage of the analyses, the reliability of the scale was analyzed by Cronbach Alpha
560 coefficient and Spearman Brown test. Accordingly, it was figured out that Cronbach's Alpha values
561 for determining the internal consistency were between .82 and .89 and Spearman Brown's two
562 semi-reliability coefficients ranged from .76 to .89. Accordingly, based on the validity and reliability
563 analysis of the current scale, the scale and sub-factors of the scale were proven to be highly reliable.

564 **Results:** When the results were examined, it was determined that the Scale of Motivation for
565 Participation in Physical Activity (SMPPA) was a valid and reliable measurement tool. The lowest
566 score that can be obtained from the scale is 16 and the highest score is 80. Participants' high scores
567 from the scale mean that their motivation to participate in physical activity is positive. In this
568 context, in terms of the participants' scores from the SMPPA, their motivation to participate in
569 physical activity is very low for 1-16 points, low for 17-32, medium for 33-48, high for 49-64 and
570 very high for 65-80. 3rd, 9th, 13th, 14th, 15th, 16th items of the scale are reverse items.

benzerlik

ORIJINALLIK RAPORU

% **7**

BENZERLIK ENDEKSI

% **7**

İNTERNET
KAYNAKLARI

% **8**

YAYINLAR

% **2**

ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BIRINCIL KAYNAKLAR

1

www.anadiliegitimi.com

İnternet Kaynağı

% **2**

2

www.kuey.net

İnternet Kaynağı

% **1**

3

www.sporbilimleri.org.tr

İnternet Kaynağı

% **1**

4

FIRAT DURDUKOCA, Şule. "ÖZEL EĞİTİM DERSİNE YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ", Erzincan Üniv. Fen Edebiyat Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Bl., 2015.

Yayın

% **1**

5

ULU, Hacer. "Ekran Okuma Öz Yeterlik Algı Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması", Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 2018.

Yayın

% **1**

6

www.arastirmax.com

İnternet Kaynağı

<% **1**

SARIKAYA, İSMAİL, ÖZGÖL, Mustafa and

7

YILAR, Rabia. "Hayat Bilgisi Öğretimi Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması", Öğretmen Eğitimi Akademisi-Maya Akademi, 2017.

Yayın

<% 1

8

acikerisim.deu.edu.tr

İnternet Kaynağı

<% 1

9

Submitted to Fırat Üniversitesi

Öğrenci Ödevi

<% 1

10

www.mdpi.com

İnternet Kaynağı

<% 1

11

egitim.ege.edu.tr

İnternet Kaynağı

<% 1

12

ÖNEN, Ayşe Seda and KOÇAK, Canan. "Öğretmenlik Mesleğinde İlk Adım... Eğitim Bilimine Giriş Dersine Yönelik Öğrenci Tutumlarının Belirlenmesi*", Pamukkale Üniversitesi, 2011.

Yayın

<% 1

Alıntılarını çıkart

üzerinde

Eşleşmeleri çıkar

< 15 words

Bibliyografyayı Çıkart

üzerinde